

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเลี้ยงของเกษตรกร

กรณีศึกษา สหกรณ์ไฟฟ้าโครงการหลวงแม่ต๋อนหลวง จำกัด

ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายพิษณุ พินรอด

ตุลาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชู้ศักดิ์ จันทนพิริ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเลี้ยงของเกษตรกร กรณีศึกษา สหกรณ์ไฟฟ้าโครงการหลวงแม่ต๋อนหลวง จำกัด ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเลี้ยงของเกษตรกร โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนในการศึกษาประสิทธิภาพทางเทคนิคในการผลิตใบเลี้ยง และขั้นตอนการศึกษาประสิทธิภาพทางเทคนิคในการนึ่งใบเลี้ยง จากนั้นทำการเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิภาพทางเทคนิคในขั้นตอนของการนึ่งใบเลี้ยง ระหว่างเตาแบบมีแผ่นตะแกรงรองพื้นกับเตาแบบไม่มีแผ่นตะแกรงรองพื้นเตา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพทางเทคนิคโดยใช้โปรแกรมเชิงเส้นตรง (Linear Programming) เกษตรกรที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาเป็นสมาชิกสหกรณ์ไฟฟ้าโครงการหลวงแม่ต๋อนหลวง จำกัด จำนวน 132 ครัวเรือน

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพทางเทคนิคของปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด ในขั้นตอนของการผลิตใบเลี้ยง โดยพิจารณาจากผลผลิตใบเลี้ยงที่ได้รับของเกษตรกรแต่ละราย เปรียบเทียบกับผลผลิตใบเลี้ยงที่ประมาณการได้ของเกษตรกรแต่ละราย ปรากฏว่า ปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่มีผลต่อประสิทธิภาพทางเทคนิค ได้แก่ จำนวนครั้งที่ทำการเก็บใบเลี้ยง , แรงงานในการเก็บใบเลี้ยง , พื้นที่ปลูกเลี้ยง และจำนวนต้นเลี้ยงในพื้นที่ไร่ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 1.1361 , 0.4648 , 0.1424 และ 0.0890 ตามลำดับ เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคอยู่ในระดับสูงกว่าร้อยละ 50 คิดเป็นร้อยละ 88.00 การเปรียบเทียบการใช้ปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคในแต่ละระดับ ปรากฏว่าระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคที่ต่ำจะใช้ปัจจัยการผลิตที่สูงกว่าระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคที่สูง

ในขั้นตอนของการนึ่งใบเมี่ยง การศึกษาประสิทธิภาพทางเทคนิคในการใช้ปัจจัยแต่ละชนิดที่มีผลต่อปริมาณการใช้ไม้พินในการนึ่งใบเมี่ยง โดยพิจารณาจากปริมาณการใช้ไม้ในการนึ่งใบเมี่ยงของเกษตรกรแต่ละราย เปรียบเทียบกับปริมาณการใช้ไม้เป็นพินในการนึ่งใบเมี่ยงที่ประมาณการได้ของเกษตรกรแต่ละราย ปรากฏว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพทางเทคนิคในการนึ่งใบเมี่ยง ได้แก่ จำนวนใบเมี่ยงที่ใช้นึ่ง (กำ/ครั้ง) เวลาที่ใช้นึ่งใบเมี่ยง (นาที/ครั้ง) และขนาดของไม้พินที่ใช้นึ่งใบเมี่ยง (ลูกบาศก์เซนติเมตร) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.3878 , 0.2418 และ 0.1878 ตามลำดับ ประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยร้อยละ 63.48 เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคอยู่ในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 50 คิดเป็นร้อยละ 74.99 โดยเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคในระดับสูง ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่ใช้เตาแบบมีแผ่นตะแกรงรองพื้น มีประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยร้อยละ 71.51 ส่วนเกษตรกรที่ใช้เตาแบบไม่มีแผ่นตะแกรงรองพื้น มีประสิทธิภาพทางเทคนิคเฉลี่ยร้อยละ 40.24

ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบประสิทธิภาพทางเทคนิคของเตาทั้งสองชนิดที่ใช้นึ่งใบเมี่ยงพบว่า ประสิทธิภาพทางเทคนิคในการนึ่งใบเมี่ยงมีความแตกต่างกัน โดยการใช้เตาแบบมีแผ่นตะแกรงรองพื้นจะสามารถประหยัดไม้เพื่อเป็นเชื้อเพลิงในการนึ่งใบเมี่ยงได้มากกว่าเตาแบบไม่มีแผ่นตะแกรงรองพื้น โดยเกษตรกรที่ใช้เตาแบบมีแผ่นตะแกรงรองพื้น จะใช้ไม้เพื่อเป็นเชื้อเพลิงในการนึ่งใบเมี่ยงน้อยกว่าเตาแบบไม่มีแผ่นตะแกรงรองพื้นเฉลี่ย 7.0462 ลูกบาศก์เมตร/ครัวเรือน/ปี